

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**Кафедра сільськогосподарських машин та системотехніки
ім. акад. П.М. Василенка**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан агробіологічного факультету
_____ Віталій КОВАЛЕНКО

«____» червня 2025 р.

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри
сільськогосподарських машин та
системотехніки ім. акад. П.М. Василенка
протокол № 12 від « 02 » червня 2025 р.

Завідувач кафедри
_____ Юрій ГУМЕНЮК

РОЗГЛЯНУТО

Гарант ОПП «Садівництво,
плодоовочівництво та виноградарство»
_____ Іван ФЕДОСІЙ

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ
ДИСЦИПЛІНИ**

"Сільськогосподарські машини та знаряддя"

Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»

Спеціальність 203 «Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство»

Освітньо–професійна програма – Садівництво, плодоовочівництво та
виноградарство

Факультет – Агробіологічний

Розробник: доцент Мартишко В.М.

Київ – 2025 р.

ВСТУП

Сучасний ринок праці вимагає від випускника вищого навчального закладу вміння використовувати набуті теоретичні знання у нестандартних ситуаціях і ситуаціях, що постійно зазнають змін; здійснюється своєрідний перехід від суспільства, в якому віддають перевагу знанням, до суспільства, яке складається із життєво компетентних громадян.

Сучасне сільське господарство, в тому числі садівництво та виноградарство, ґрунтується на механізованих технологіях, тому його ефективність значною мірою залежить від технічної оснащеності та рівня використання технічного потенціалу господарств. Нинішні умови аграрного виробництва потребують удосконалення навичок та професіоналізму інженерно-технічних кадрів на селі. Отримані знання теоретичної підготовки мають підкріплюватися досвідом набутим у виробничих умовах підприємств.

Таким чином практична підготовка в передових господарствах різної форми власності є необхідною ланкою для підготовки фахівця високого рівня.

Навчальна практика є обов'язковою складовою частиною процесу підготовки фахівців у вищих навчальних закладах і проводиться на передових і оснащених відповідним чином базах вищих навчальних закладів, а також сучасних підприємствах профільного напрямку.

Навчальна практика студентів 2-го курсу агробіологічного факультету є важливою складовою частиною підготовки фахівців освітнього рівня «Бакалавр». Навчальна практика, дає змогу на основі отриманих ними теоретичних знань привити студентам необхідні вміння та навички необхідні для практичної діяльності та оволодіння робочою професією, підготувати студентів до майбутньої виробничої діяльності.

1. Опис навчальної практики

Таблиця 1.

Показники навчальної практики	Характеристика навчальної практики
Загальна кількість годин	15
Кількість кредитів	0,5
Розміщення в навчальному плані (обов'язкова чи вибіркова)	Обов'язкова
Рік навчання	2
Семестр	4
Практична робота (годин)	15
Вид підсумкового контролю	Залік

2. Мета та завдання практики

МЕТА ПРАКТИКИ - закріплення і поглиблення знань з дисципліни сільськогосподарські машини та знаряддя, набуття практичних навиків з підготовки їх до роботи, комплектування машинно-тракторних агрегатів, керування агрегатами.

ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ - набуття практичних навиків із:

- проведення перевірки технічного стану машин;
- агрегування с.г.техніки з тракторами;
- проведення технологічної наладки машин;
- керування машинно-тракторними агрегатами;
- підготовка поля до роботи і перевірки якості роботи машин;
- виконання основних операцій технічного обслуговування машин;
- встановлення машин на зберігання.

Перед проходженням навчальної практики для студентів проводиться інструктаж з охорони праці та основних правил техніки безпеки при підготовці машин до роботи і при керуванні агрегатами.

За результатами практики здобувач вищої освіти повинен **знати**:

- правила техніки безпеки і протипожежних заходів при роботі на тракторах і сільськогосподарських машинах;
- правила комплектування агрегатів, проведення щозмінного технічного огляду і зберігання сільськогосподарської техніки;
- призначення та будову тракторів та сільськогосподарських машин на яких працював;
- методи оцінки технічного стану і готовності техніки до роботи

Студент повинен **вміти**:

- виконувати комплектування та проводити щозмінний технічний огляд;
- керувати тракторами, комбайнами та самохідними та машинами;
- проводити технічне обслуговування та усувати неполадки в роботі сільськогосподарської техніки;
- здійснювати контроль якості виконання польових механізованих робіт;
- проводити плановий огляд і постановку сільськогосподарської техніки на зберігання

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати фахові спеціалізовані складні задачі та практичні проблеми професійної діяльності у садівництві і виноградарстві або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Здатність використовувати базові знання зі спеціалізованих підрозділів аграрної науки, зокрема у інженерній діяльності знання будови і технічних характеристик сільськогосподарських машин для моделювання технологічних процесів аграрного виробництва;

Програмні результати навчання

ПРН 12. Проектувати й організовувати технологічні процеси вирощування насіннєвого та посадкового матеріалу плодовоовочевих культур та винограду відповідно до встановлених вимог;

ПРН 17. Володіти знаннями і навичками, необхідними для вирішення виробничих завдань, пов'язаних з професійною діяльністю

4. Можливі бази практики

Практичне навчання студентів повинно проводитись на базах практики, які відповідають вимогам навчального плану з підготовки фахівців за спеціальністю 203 - «Садівництво та виноградарство».

У якості баз практик можуть використовуватись навчально-дослідні господарства, навчально-виробничі майстерні та лабораторії, авто-тракторні, полігони, колекційно-дослідні поля, регіональні навчально-практичні центри, передові сільськогосподарські підприємства.

При підготовці фахівців вищим навчальним закладом за цільовими договорами з сільськогосподарськими підприємствами, організаціями і установами, бази практики передбачаються в цих договорах.

З базами практики повинні бути завчасно укладені договори на її проведення. Тривалість дії договорів погоджується договірними сторонами. Відповідальність за організацію, якість і результати практичного навчання студентів на базі практики покладається на керівників бази практики разом з керівником навчального закладу.

Для студентів 2-го курсу ОС «Бакалавр», які навчаються за спеціальністю 203 «Садівництво та виноградарство» базою навчальної практики передбачені колекційно-дослідне поле НЛ «Плодоовочевий сад» НУБіП України.

5. Організація практики

Після прибуття в навчально-дослідне господарство (підприємство) студент повинен одержати інструктаж у відповідності зі своїми обов'язками з охорони праці з оформленням в журналі.

Керівництво студентами-практикантами здійснюють:

- науково-методичне – керівник практики, викладач від університету;
- організаційно-технічне - керівник практики від навчально-дослідного господарства (підприємства).

Керівник практики від підприємства повинен здійснювати щоденний контроль за навчальною практикою.

Студент-практикант зобов'язаний дотримуватись правил внутрішнього розпорядку, встановленого на даному підприємстві, знати і дотримуватись правил техніки безпеки охорони праці та виробничої санітарії.

Студент-практикант **зобов'язаний**:

- повністю виконати завдання, передбачені програмою практики;
- виконувати діючі на підприємстві правила внутрішнього розпорядку;
- вивчити і суворо виконувати правила охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- нести відповідальність за виконану роботу і її наслідки на рівні зі штатними робітниками
- у період навчальної практики студент веде щоденник в який кожен день записують перелік робіт, які виконуються (бажано додавати опис технологічних процесів).

6. Зміст навчальної практики

Таблиця 3.

Види роботи		Кількість годин
1.	Ознайомлення з підприємством. Інструктаж техніки безпеки на період проходження практики. Складання індивідуального графіку, узгодження його з керівником	2
2.	Робота на агрегатах по догляду за ґрунтом в садах	2
3.	Підготовка обприскувача до роботи	2
4.	Робота на агрегатах для скошування або мульчування	2
5.	Робота на майданчику зберігання с.г.техніки та технологічні наладки машинно-тракторних агрегатів	2
6.	Збір та обробка необхідного матеріалу для підготовки і написання звіту з навчальної практики	2
7.	Написання та оформлення звіту з навчальної практики	2
Залік		1
Всього		15

7. Вимоги до оформлення звіту з навчальної практики

7.1. Звіт про навчальну практику складається студентом, як правило, по закінченню перебування на підприємстві, розглядається керівниками навчальної практики, від кафедри і підприємства, та супроводжується зі сторони вказаних керівників детальним відгуком про роботу студента на практиці.

7.4. Підведення підсумків практики проводиться у формі заліку (співбесіди), в процесі якої викладач аналізує звіт про роботу студента, відгук керівника від бази практики і робить висновки про рівень засвоєння знань і набуття умінь відповідно до програми практики.

7.5. Звіт повинен дати повний, технічно грамотний, ілюстрований схемами і фотографіями, опис сільськогосподарських машин, їх конструкцій і процесів роботи.

7.6. Звіт про навчальну практику є не просте спостереження побаченого, а також і його аналіз.

Враховуючи проходження практики онлайн, звіт оформити за таким змістом:

Звіт
про навчальну практику з дисципліни сільськогосподарські машини та знаряддя студента _____

Описати такі пункти:

- проведення перевірки технічного стану машин;
- комплектування і агрегування с.г.техніки з тракторами;
- проведення технологічної наладки машин;
- керування машинно-тракторними агрегатами;
- підготовка поля до роботи і перевірки якості роботи машин;
- виконання основних операцій технічного обслуговування машин;
- встановлення машин на зберігання.

Висновок – якщо є свої думки !

5 - 7 сторінок

Захист звіту оцінюється відповідно до рейтингової системи оцінки знань за кількістю набраних балів.

5. Розподіл балів, що отримують студенти за видами робіт

Таблиця 4.

Види робіт	Бали
Підготовка звіту	50
Захист звіту	30
Дотримання вимог щодо оформлення звіту	10
Вчасність подання звіту на кафедру	10
Разом	100

9. Навчально-методичне забезпечення

електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn – *посилання*): <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1609>

конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді)
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1609>

- *підручники, навчальні посібники, практикуми:*

1. Сільськогосподарські машини: електронний підручник / Д.Г. Войтюк, В.М. Мартишко, М.С. Волянський та ін. – ДУ «Науково-методичний центр інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності ВНЗ «Агроосвіта» 2018.

2. Трактори та автомобілі : методичні вказівки до виконання практичних занять з курсу «Трактори та автомобілі» : для здобувачів вищої освіти спец. 201 «Агрономія», освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр / [уклад. : М. В. Красота, С. О. Магопець, Ю. В. Кулешков та ін.] ; М-во освіти і науки України, Центральноукраїн. нац. техн. ун-т, каф. експлуатації та ремонту машин. – Кропивницький : ЦНТУ, 2024. - 82 с.-

методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти:

1. Садові машин і знаряддя. Електронний навчальний посібник / Д.Г. Войтюк, В.М. Мартишко, Ю.О. Гуменюк, О.П. Деркач. Київ: НУБіП України, 2023. 215 с.

2. Мартишко В.М. Робочий зошит для практичних і самостійних занять зі спеціальності 203 - «Садівництво та виноградарство» з дисципліни «Сільськогосподарські машини та знаряддя».- К.:НУБіП України – 2022, - 46 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. <http://www.agroexpert.ua/>
2. <http://agronom.com.ua/>
3. <http://www.propozitsiya.com/>
4. <http://www.zemo-ua.com>
5. http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Chem_Biol/Titapk/index.html
6. <http://www.profi.com/>
7. <http://www.agrotimes.net/3-the-ukrainian-farmer-magazine>